

PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
na rok szkolny 2024 / 2025

ZESPÓŁ SZKÓŁ SPECJALNYCH
w OPOLU

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356) z późniejszymi zmianami

Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r., w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578) z późniejszymi zmianami

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii z późniejszymi zmianami

Wstęp:

Zespół Szkół Specjalnych w Opolu zapewnia edukację dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym, organizuje zajęcia rewalidacyjno – wychowawcze dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz Wczesne Wspomaganie Rozwoju Dziecka.

Zespół Szkół Specjalnych w Opolu stanowi:

- Szkoła Podstawowa Specjalna nr 13
- Szkoła Przystosowująca do Pracy

Misją Zespołu jest przygotowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie do życia w stale zmieniającym się społeczeństwie, osiągnięcie możliwie wszechstronnego rozwoju uczniów w dostępnym dla nich zakresie, za pomocą specjalnych form i metod pracy, przygotowanie do kształcenia ponadpodstawowego w szkolnictwie zawodowym i przysposobienia do pracy, podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej, językowej i religijnej, integracja ze środowiskiem lokalnym, promocja m. in. osiągnięć w dziedzinie artystycznej, technicznej i sportowej, promocja zdrowego stylu życia, partnerskie traktowanie rodziców/prawnych opiekunów dzieci, współpraca z instytucjami pracującymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wizją Zespołu jest, by być szkołą stale poszukującą nowych rozwiązań w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, dostosowaną do potrzeb osób niepełnosprawnych, nowoczesnie wyposażoną i sprawnie zarządzaną. Chcemy, by nasz absolwent dobrze wspominał naukę, znał swoje mocne i słabe strony, wierzył w możliwość odniesienia sukcesu w życiu osobistym i zawodowym, przywiązywał dużą wagę do zdrowego stylu życia, potrafił odnaleźć się we współczesnym świecie, miał potrzebę stałego pogłębiania zdobytej wiedzy i umiejętności. W przypadku absolwenta, którego niepełnosprawność intelektualna uniemożliwia samodzielne funkcjonowanie, by stał się pełnoprawnym członkiem społeczeństwa zdolnym do w miarę samodzielnej egzystencji.

**Program Wychowawczo - Profilaktyczny jest dokumentem
opracowanym na potrzeby Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu.**

Systematycznie prowadzona diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole: rozmowy indywidualne, wywiady, konsultacje, obserwacje, wnioski z analizy pracy dydaktyczno - wychowawczej, analiza dokumentacji dotyczącej monitorowania realizacji obowiązku szkolnego, problemów wychowawczych, podejmowane interwencje wychowawcze wskazują na ciągłą potrzebę wzmacniania u uczniów poczucia

odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenie/wskazywanie i wdrażanie do przestrzegania zasad i norm społecznych. Ważnym aspektem jest także kształtowanie pozytywnych postaw społecznych i promowanie bezpiecznych zachowań – kontynuacja działań na rzecz profilaktyki zachowań agresywnych, ryzykownych. Należy w dalszym ciągu pracować nad zasadami zachowania oraz wzajemnymi relacjami w klasie, w czasie przerwy, a także podejmować działania integrujące zespół klasowy i szkolny. W celu podniesienia efektywności procesu dydaktycznego należy motywować uczniów do pracy oraz samodzielnego i systematycznego powtarzania i utrwalania wiadomości (głównie uczniowie z lekką niepełnosprawnością intelektualną). Ważne jest, aby w dalszym ciągu wdrażać do świadomego korzystania z technologii informacyjnej - uczyć krytycznego stosunku do treści zamieszczanych w internecie i w mediach społecznościowych, bezpiecznego i efektywnego korzystania z technologii cyfrowych. W głównej mierze należy promować zdrowie, wspierać rozwój osobisty i społeczny uczniów, kształtować postawy uczniów ukierunkowane i wrażliwe na dobro, prawdę i piękno, pracować nad efektywnym przygotowaniem ich do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, zgodnie z indywidualnymi możliwościami percepcyjno - poznawczymi kształcić umiejętność podejmowania odpowiedzialnych decyzji oraz budować w szkole atmosferę sprzyjającą poczuciu bezpieczeństwa, akceptacji, szacunku, wzmacniać poczucie wartości, pozytywne postrzeganie siebie, rozwijać zainteresowania i zdolności.

Zadaniem szkoły we współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi jest także ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego oraz wychowywanie dzieci i młodzieży do wartości – poprzez wprowadzanie w świat wartości takich jak: dobro, współpraca, solidarność, patriotyzm, szacunek dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania, budowanie właściwych relacji społecznych, kształtowanie poczucia godności i szacunku (własnej i innych) - co powinno być uwzględniane w codziennej pracy dydaktyczno – wychowawczej.

Projektując program wychowawczo – profilaktyczny pod uwagę zostały wzięte uwarunkowania środowiskowe, etapy rozwoju, na którym znajdują się uczniowie oraz ich problemy w codziennym funkcjonowaniu. Diagnoza potrzeb i zasobów szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole przeprowadzona na podstawie obserwacji i spostrzeżeń, wywiadów, rozmów z wychowawcami, nauczycielami, rodzicami, kuratorami, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi, itd., sprawozdań oraz analizy dostępnej dokumentacji pozwoliła sformułować model absolwenta oraz rozpoznać i wskazać wiodące czynniki chroniące i czynniki ryzyka.

Czynniki chroniące:

- współpracujący nauczyciele;
- współpraca rodziców ze szkołą;
- wymaganie od uczniów odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy;

- stwarzanie uczniom okazji do odnoszenia sukcesów;
- budowanie przyjaznych relacji z kolegami;
- wspieranie systemu wychowawczego w rodzinie;
- uczenie radzenia sobie w sytuacjach trudnych – uświadamianie zagrożeń;
- gotowość i wsłuchiwanie się w potrzeby dzieci, w to co mówią, sygnalizują.

Czynniki ryzyka:

- niepełnosprawność intelektualna, fizyczna;
- niska samoocena,
- niewystarczające umiejętności społeczne oraz brak dostatecznej umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach;
- wpływ środków masowego przekazu;
- brak umiejętności kierowania swoim zachowaniem/zaburzenia zachowania, impulsywność;
- słaba motywacja: brak zainteresowania nauką szkolną – niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych;
- podatność, uległość na wpływy i namowy rówieśników.

Profilaktyka jest chronieniem człowieka podczas rozwoju przed zagrożeniami i reagowaniem na nie. Jej celem jest ochrona ucznia, wychowanka przed wszelkimi zakłóceniami rozwoju. Podejmowane działania prowadzone mogą być na trzech poziomach jako profilaktyka uniwersalna, selektywna i wskazująca – w zależności od stopnia ryzyka i wyników prowadzonej diagnozy.

Wychowanie to proces wspierania człowieka w rozwoju ukierunkowany na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny to ogół działań chroniących dzieci i młodzież przed zakłóceniami w rozwoju oraz postępowań interwencyjnych, w sytuacjach pojawiających się zagrożeń. Obejmuje działania podejmowane w czasie realizacji programów nauczania i programu wychowawczego, gdy realizowane są zadania ogólne szkoły oraz działania specyficzne dla profilaktyki. Szkoła jest miejscem profilaktyki uniwersalnej – pierwszorzędowej, stosowanej do grupy niskiego ryzyka, która to polega m. in. na promowaniu zdrowego stylu życia i zapobiegania zagrożeniom, rozwijaniu umiejętności radzenia sobie w codziennym życiu i jego wymogami.

Ze względu na wielopoziomowość Zespołu Szkół Specjalnych zaplanowane celowe oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne powinny być na każdym poziomie dostosowane do etapu rozwoju i możliwości psychofizycznych uczniów.

1. Cele programu:

Nadrzędne cele programu to: 1) wzmacnianie bezpieczeństwa w szkole – ochrona uczniów przed zaburzeniami rozwoju oraz kształtowanie u uczniów - na miarę ich możliwości - postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie, tak, aby radzili sobie w życiu, rozumieli siebie, umieli współżyć z innymi; 2) prowadzenie działań wspomagających wszechstronny i harmonijny rozwój uczniów poprzez:

- zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno – pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych (zgodnie z wytycznymi MEN na rok 2024/2025);
- wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz kształcenie krytycznego podejścia do informacji zamieszczanych w internecie i mediach społecznościowych (zgodnie z wytycznymi MEN na rok 2024/2025);
- wychowanie do wartości poprzez kształcenie postaw prospołecznych i prozdrowotnych oraz rozwijanie umiejętności dokonywania właściwych wyborów w w/w zakresach (zgodnie z wytycznymi MEN na 2024/2025);
- zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska szkolnego – kształtowanie środowiska chroniącego i ograniczenie wpływu czynników ryzyka na rozwój ucznia;
- wzmacnianie umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia;
- kształcenie postaw patriotycznych oraz poczucia odpowiedzialności za region i ojczyznę;
- rozwijanie wiedzy i umiejętności bezpiecznego postępowania w sytuacjach kryzysów i zagrożeń politycznych oraz ekologicznych, z uwzględnieniem podstawowych zasad proobrony;
- przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym zgodnie z ich możliwościami percepcyjno - poznawczymi;
- zainteresowanie uczniów problematyką aktywności ruchowej oraz zdrowia psychicznego;
- modelowanie pozytywnych wzorców zachowań, w tym wzmacnianie samooceny, odpowiedzialności za własne postępowanie oraz przeciwdziałanie zachowaniom zagrażającym bezpieczeństwu własnemu i innych;
- stwarzanie możliwości i zachęcanie do rozwijania zainteresowań i uzdolnień;

- kształtowanie umiejętności samodzielnego zagospodarowania czasu wolnego;
- uczenie szacunku dla innych ludzi, wyrabianie nawyków kulturalnego zachowania;
- uczenie, wdrażanie i kształtowanie uczciwości, wiarygodności, odpowiedzialności, wytrwałości;
- budzenie ciekawości poznawczej, kreatywności;
- przygotowanie do aktywnej dorosłości;
- wpajanie przywiązania do tradycji, tożsamości narodowej i europejskiej;
- kształtowanie postawy poszanowania kultury własnego narodu, poczucia przynależności
- do społeczności szkolnej, lokalnej i regionalnej oraz tolerancji;
- rozwijanie u wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych;
- wspomaganie uczniów z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego;
- pomoc uczniom w trudnych sytuacjach materialnych i życiowych.

2. Czas realizacji:

Rok szkolny 2024/2025

3. Odbiorcy programu:

Uczniowie Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu oraz dzieci objęte zajęciami z zakresu wczesnego wspomagania rozwoju.

4. Realizatorzy programu:

Realizując ogólne i szczegółowe cele wychowawcze szkoła korzysta z posiadanych zasobów materialnych i ludzkich. Wychowawcy, na których spoczywa ogólny ciężar realizacji założeń programu wychowawczego wspierani są w swoich działaniach przez:

- dyrektora szkoły
- wicedyrektorów
- nauczycieli
- pedagogów szkolnych
- psychologów szkolnych
- nauczyciela bibliotekarza
- wychowawców świetlicy
- pielęgniarki szkolne
- pracowników administracji i obsługi.

5. Współdziałanie z Rodzicami:

Praca wychowawcza i profilaktyczna to zgodne współdziałanie nauczycieli, rodziców i uczniów. Celem współpracy z rodzicami jest kompetentne wspomaganie wychowawczej roli rodziny, działań profilaktyczno - opiekuńczych oraz aktywizowanie do udziału w życiu szkoły. Rodzice są partnerami szkoły w obszarach pracy wychowawczej i profilaktycznej. Od nich zależy sprawność i skuteczność podejmowanych przez szkołę oddziaływań wychowawczych. Ich zadaniem jest: włączanie się w system wychowawczy szkoły tak, aby zapewnić wszechstronny rozwój dziecka; wspomaganie działań edukacyjnych nauczycieli i współdziałanie w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program proponowany przez szkołę oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Wspierają dziecko we wszystkich jego poczynaniach i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa. Przekazują istotne informacje dotyczące funkcjonowania swoich dzieci oraz pojawiających się trudności wychowawczych i emocjonalnych wychowawcom, psychologom bądź pedagogom szkolnym. Uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły, zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole. Współpracują z wychowawcą i innymi nauczycielami uczącymi w klasie – wspierają w podejmowanych przez nich działaniach.

6. Współpartnerzy programu;

- Wydział Oświaty Urzędu Miasta Opola;
- Miejska Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Opolu;
- Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej;
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Opolu;
- Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opolu;
- Komenda Miejska Policji w Opolu – Wydział Prewencji;
- Straż Miejska w Opolu;
- Sąd Rejonowy w Opolu – Wydział III Rodzinny, kuratorzy;
- Instytucje publiczne oraz prywatne: domy pomocy społecznej, domy dziecka i stowarzyszenia;
- Młodzieżowy Dom Kultury;
- Centrum Nauk Przyrodniczych;
- Placówki kulturalno-oświatowe: muzea, filharmonia, biblioteka, kino, teatr;
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Międzyskolny Ośrodek Sportowy;

7. Zakładane efekty realizacji programu:

Zakładamy, że w wyniku systematycznego i spójnego oddziaływania

na miarę swych możliwości psychofizycznych:

Absolwent Szkoły Podstawowej, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim :

- jest świadomy swoich praw i obowiązków, szanuje prawa innych;
- jest człowiekiem uczciwym, tolerancyjnym i odpowiedzialnym;
- wypełnia powierzone mu obowiązki, przewiduje skutki swoich działań;
- swoją postawą świadczy o wrażliwości na: prawdę, dobro i piękno,
- zna i stosuje formy grzecznościowe;-
- właściwie reaguje na poczucie winy i krzywdy;
- zna zasady bezpiecznego poruszania się w sieci i zgodnie ze swoimi możliwościami krytycznie ocenia informacje dostępne w internecie;
- unika osób obcych, które mu zagrażają;
- wie, do kogo się zwrócić w sytuacji zagrożenia;
- zachowuje się kulturalnie w szkole i poza nią;
- rozumie, że reguły i przepisy są po to, aby ułatwiać ludziom życie i dawać poczucie bezpieczeństwa;
- wie, jak dbać o bezpieczeństwo podczas pracy na zajęciach;
- wie, na czym polega prawidłowe żywienie i zdrowy tryb życia;
- wie, jak należy dbać o swoją sprawność fizyczną;
- zna czynniki zagrażające zdrowiu,
- szanuje i dba środowisko naturalne i wytwory pracy ludzkiej;
- zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy;
- nawiązuje współpracę z innymi ludźmi, potrafi pracować w zespole;
- ma poczucie odpowiedzialności za siebie i grupę, do której należy;
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej;
- tworzy i uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa;
- wie, jak bezpiecznie postępować w czasie zagrożeń zewnętrznych;
- posiada gotowość do podejmowania aktywności zawodowej oraz umiejętności uczenia się przez całe życie.

Absolwent Szkoły Podstawowej, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym:

- zna i stosuje formy grzecznościowe;
- potrafi określić własne potrzeby, w miarę własnych możliwości;
- dąży do zaspokojenia swoich potrzeb w sposób społecznie akceptowany;
- nie przejawia agresji w stosunku do innych osób i siebie;
- szanuje cudzą własność i mienie społeczne;
- zna czynniki zagrażające zdrowiu;
- ma poczucie przynależności do klasy, grupy rówieśniczej;
- współdziała w grupie;
- zna swoje miejsce w rodzinie oraz funkcje pełnione przez poszczególnych członków rodziny;
- uczestniczy w życiu szkoły i środowiska lokalnego;
- nawiązuje poprawne kontakty społeczne, potrafi poprawnie zachować się w miejscach publicznych;
- wykazuje gotowość zadaniową w zakresie powierzanych prac.
- ma poczucie przynależności narodowej;
- szanuje przyrodę, wykazuje zachowania proekologiczne;
- dba o higienę i wygląd zewnętrzny;
- umie aktywnie spędzać czas wolny i dba o zdrowie,
- zna i przestrzega zasady higieny związane z przeciwdziałaniem chorobom;
- zna zasady bezpiecznego poruszania się w sieci i wybiera informacje na wskazany temat.

Absolwent Szkoły Przesposabiającej do Pracy, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi:

- ma świadomość własnej tożsamości, akceptuje sam siebie;
- na miarę swoich możliwości jest samodzielny w zakresie zaspokajania własnych potrzeb i zaradności w życiu codziennym,
- nawiązuje pozytywne relacje z ludźmi;
- zna i akceptuje psychiczne, fizyczne i społeczne konsekwencje dorosłości;
- dba o własne zdrowie i zna czynniki zagrażające zdrowiu oraz sposoby unikania zagrożeń,
- umie poszukiwać pomocy w sytuacjach zagrożenia;
- zna i rozumie prawa obywatelskie;
- uczestniczy w kultywowaniu tradycji szkoły, miasta, regionu, państwa;
- ma poczucie przynależności regionalnej i narodowej;
- bierze aktywny udział w życiu rodziny;

- dostrzega konieczność wykonania określonej pracy, zadania;
- posiada gotowość do podejmowania aktywności zawodowej lub „parazawodowej” w warunkach pracy chronionej, warsztatach terapeutycznych lub we własnym gospodarstwie domowym,
- zna i przestrzega podstawowe zasady BHP,
- zna i przestrzega zasady higienicznego trybu życia związane z przeciwdziałaniem chorobom;
- zna zasady bezpiecznego poruszania się w sieci i w miarę indywidualnych możliwości krytycznie ocenia informacje dostępne w internecie.

8. Ocena skuteczności programu oraz sposoby ewaluacji:

1. Ewaluacja programu dokonywana będzie pod koniec każdego roku szkolnego, a polegać będzie na stałym i systematycznym monitorowaniu realizacji zadań poprzez:

- zbieranie informacji od rodziców, uczniów, nauczycieli, pracowników samorządowych;
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych oceniania ;
- obserwację środowiska szkolnego;
- analizę dokumentacji szkolnej;
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów, rodziców i nauczycieli (maj, czerwiec)

2. Monitoring i ewaluację przeprowadzają pedagodzy szkolni we współpracy z wychowawcami klas i nauczycielami Zespołu Szkół Specjalnych.

3. Po każdym zakończeniu roku szkolnego Program może być modyfikowany.

9. Realizacja zadań wychowawczo – profilaktycznych:

OBSZAR	CELE I ZADANIA	FORMY REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
1.Kształtowanie i rozwijanie umiejętności właściwej komunikacji	<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie więzi między rówieśnikami, pracownikami szkoły i rodzicami; • wzmacnianie przynależności do danej klasy, zespołu; • rozwijanie umiejętności bezpośredniego i otwartego wyrażania swoich prośb, oczekiwań i sądów; • kształtowanie umiejętności określania własnych i cudzych stanów emocjonalnych; • kształtowanie umiejętności komunikowania się (werbalnie, poprzez komunikację alternatywną); • doskonalenie umiejętności właściwego zachowania się w miejscach publicznych, w tym używanie form grzecznościowych; • wspomaganie uczniów przejawiających 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki/rozmowy • Wspólne wyjazdy klas • Udział w imprezach integrujących • Udział uczniów w konkursach i zawodach • Spotkania klasowe • Współpraca społeczności szkolnej w zakresie reagowania na niewłaściwe 	wychowawcy nauczyciele pedagog i psycholog szkolny

	<p>trudności w nawiązywaniu relacji rówieśniczych w zespołach klasowych i środowisku szkolnym.</p>	<p>zachowania uczniów</p> <ul style="list-style-type: none"> Warsztaty integracyjne klasowe i międzyklasowe 	
<p>2. Kształtowanie postaw i norm społecznych – wychowanie do wartości</p>	<ul style="list-style-type: none"> promowanie i wdrażanie do wolontariatu; uczenie otwartości na potrzeby innych; kształcenie uważnej postawy ucznia ukierunkowanej na poszanowanie wartości takich jak: prawda, dobro i piękno, zapoznanie z normami i zasadami obowiązującymi w szkole; przestrzeganie praw i zasad funkcjonowania w społeczności szkolnej – egzekwowanie skutków niewłaściwych zachowań; budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych (w grupie, zespole, promowanie pozytywnych wzorców i postaw); kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów; kształtowanie poczucia odpowiedzialności i umiejętności oceny własnego postępowania; poszanowanie cudzej własności; 	<ul style="list-style-type: none"> lekcje tematyczne pogadanki, rozmowy kierowane udział w imprezach wg harmonogramu udział w akcjach profilaktycznych, wolontaryjnych, zajęciach warsztatowych gazetki szkolne 	<p>wychowawcy we współpracy z rodzicami nauczyciele pedagog szkolny psycholog szkolny</p>
<p>3. Działania z zakresu bezpieczeństwa i przeciwdziałanie zagrożeniom w szkole i środowisku lokalnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> tworzenie warunków do bezpiecznej zabawy i nauki; kształtowanie nawyków przestrzegania zasad bezpieczeństwa oraz właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia; wyrabianie poczucia odpowiedzialności za bezpieczeństwo swoje, innych; unikanie czynników zagrażających zdrowiu i życiu; przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym; rozwijanie umiejętności mówienia o swoich relacjach z innymi; kształtowanie umiejętności odpowiedzialnego i krytycznego korzystania z telewizji, Internetu, mediów społecznościowych, telefonu komórkowego (korzyści i zagrożenia); wdrażanie uczniów do umiejętnego organizowania warsztatu pracy i zachowania higieny psychicznej. 	<ul style="list-style-type: none"> lekcje tematyczne pogadanki, prelekcje Szkolny Konkurs Wychowawczy spotkania ze specjalistami Szkolny System Konsekwencji, egzekwowanie regulaminów i zawartych kontraktów objęcie pomocą psych.-pedagog. uczniów sprawiających trudności wychowawcze realizacja programów profilaktycznych: „Spójrz inaczej” „Młode głowy” oraz „Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej” 	<p>dyrekcja szkoły wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny psycholog szkolny, nauczyciel informatyki</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z przedstawicielami Policji, Straży Miejskiej; 	
<p>4.Kształtowanie postaw prozdrowotnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie, • zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie fizyczne i psychiczne własne i innych, • tworzenie warunków sprzyjających ochronie i wzmacnianiu zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży • doskonalenia sprawności i kondycji fizycznej, • dbałość o prawidłową postawę ciała, • kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych, • kształtowanie potrzeby aktywnego spędzania czasu; • uczenie podstawowych zachowań prozdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem zasad higieny osobistej; • dostarczenie wiedzy i praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej; • wdrażanie do korzystania z usług medycznych; • pomoc w zrozumieniu i akceptacji przemian okresu dojrzewania; • pogłębianie świadomości na temat niebezpieczeństwa stosowania używek oraz ukazanie zagrożeń i konsekwencji uzależnienia; • podejmowanie działań uwzględniających profilaktykę uzależnień: ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz substancji psychoaktywnych – jeśli tak wskazuje diagnoza środowiska szkolnego; • uczenie przewidywania konsekwencji swoich zachowań w obszarze uzależnień i cyberprzestrzeni. 	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja zagadnień prozdrowotnych na lekcjach i zajęciach warsztatowych • spotkania ze specjalistami • wycieczki tematyczne, krajoznawcze • udział w imprezach i zawodach sportowych wg harmonogramu • pokaz i ćwiczenia praktyczne z zakresu udzielania pierwszej pomocy z udziałem Pogotowia Ratunkowego 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny psycholog szkolny pielęgniarka szkolna</p>
<p>5. Kształtowanie postaw proekologicznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody; • poznanie współzależności między człowiekiem a środowiskiem naturalnym, • wyrabianie właściwej postawy wobec zwierząt (dokarmianie, zbiórki żywności); • wyrabianie nawyku dbania o środowisko naturalne; otoczenie bliższe i dalsze; • działania związane z zachodzącymi zmianami klimatycznymi – oszczędne gospodarowanie wodą; 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w akcjach ekologicznych, konkursach, zbiórkach , segregacja odpadów 	<p>wychowawcy nauczyciele</p>

<p>6. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> kształtowanie więzi z ojczyzną oraz świadomości obywatelskiej; wzbogacanie informacji o Polsce, jej tradycjach i kulturze; podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej; poznawanie symboli narodowych i kształtowanie szacunku dla nich; zapoznanie z kulturą i historią regionu (herb, zabytki, itp.); nabywanie niezbędnej wiedzy i rozwijanie umiejętności do podejmowania działań w sytuacjach zagrożenia i sytuacjach kryzysowych; przygotowanie ucznia do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej; wyrabianie szacunku dla mienia społecznego; odpowiednie zachowanie podczas oficjalnych uroczystości; zapoznanie uczniów z instytucjami, które mają istotne znaczenie dla funkcjonowania społeczności lokalnej. 	<ul style="list-style-type: none"> lekcje wychowawcze realizacja projektów odgrywanie ról wycieczki tematyczne udział w apelach i imprezach tematycznych wg harmonogramu gazetki okolicznościowe szkolenie przeprowadzone przez żołnierza WP dla uczniów SPDP 	<p>wychowawcy nauczyciele nauczyciele specjaliści pedagog szkolny psycholog szkolny</p>
<p>7. Wspomaganie rozwoju uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów, analiza ich funkcjonowania w zespołach; stwarzanie możliwości i zachęcanie do rozwijania zainteresowań i uzdolnień; wspieranie prawidłowego rozwoju - zaspokajanie potrzeb materialnych i psychicznych uczniów; pobudzanie potrzeby aktywnego, zdrowego stylu życia przygotowanie do pełnienia ról społecznych; kształtowanie pozytywnego stosunku do nauki, podejmowania wysiłku umysłowego; systematyczna realizacja obowiązku szkolnego, monitoring absencji; systematyczna współpraca nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego z domem rodzinnym/prawnymi opiekunami ucznia; rozpoznawanie potrzeb i możliwości uczniów obcych narodowości, wspieranie ich rozwoju psychofizycznego oraz niwelowanie barier we współżyciu społecznym; eliminowanie napięć psychicznych spowodowanych niepowodzeniami szkolnymi, trudnościami w kontaktach społecznych. 	<ul style="list-style-type: none"> analiza trudności wychowawczych i edukacyjnych indywidualizacja działań edukacyjnych i wychowawczych objęcie uczniów p.p-p stały kontakt z nauczycielami współpraca z domem rodzinnym spotkania zespołu wychowawczego, konsultacyjnego, interwencyjnego; opracowanie i wdrażanie strategii niwelujących zachowania trudne i zakłócające; współpraca ze specjalistami konkursy szkolne i pozaszkolne, gazetka szkolna/ścienna 	<p>wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagog szkolny psycholog szkolny</p>

<p>8. Współpraca z rodzicami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły: Statut Szkoły, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Przedmiotowy System Oceniania, Program Wychowawczo – Profilaktyczny, Podstawa Programowa i inne ; • dostarczanie aktualnych informacji rodzicom i opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych; • wspieranie rodziców uczniów obcych narodowości, włączanie do aktywnej współpracy ze szkołą; • zachęcanie rodziców do udziału w życiu szkoły - włączanie rodziców w organizowanie imprez klasowych, uroczystości, spotkań; • przekazywanie informacji o osiągnięciach i problemach uczniów; • zachęcanie do aktywnego udziału w spotkaniach zespołów do spraw IPET, OWOPFU. 	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z rodzicami • rozmowy indywidualne • współpraca z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny • udział w uroczystościach i imprezach szkolnych, klasowych; • warsztaty, materiały pedagogizujące 	<p>dyrekcja pedagog psycholog wychowawcy nauczyciele</p>
---	--	---	--

WCZESNE WSPOMAGANIE ROZWOJU DZIECKA

Treści wychowawcze i profilaktyczne	Cele i zadania
1. Budowanie systemu wartości	<p>Kształtowanie umiejętności społecznych. Orientowanie się w tym co dobre, a co złe. Wdrażanie do stosowania podstawowych zwrotów grzecznościowych.</p>
2. Rozwój emocjonalny.	<p>Kształtowanie umiejętności radzenia sobie w różnych sytuacjach i odporności emocjonalnej. Podejmowanie próby przewidywania skutków swoich zachowań.</p>
3. Rozwój umiejętności społecznych.	<p>Wdrażanie do przestrzegania reguł obowiązujących w społeczności dziecięcej – współdziałanie w zabawach i w sytuacjach zadaniowych. Kształtowanie umiejętności społecznych, prawidłowych relacji z ludźmi. Kształtowanie u dzieci poczucia sprawstwa, własnej podmiotowości.</p>
4. Świat wartości.	<p>Wprowadzanie dzieci w świat wartości etycznych i estetycznych. Rozwijanie umiejętności komunikacji – wypowiedania się poprzez sztukę. Rozwijanie postaw twórczych. Wdrażanie do samodzielnego i bezpiecznego organizowania sobie czasu. Uczenie nazywania swoich uczuć.</p>
5. Przynależność społeczna.	<p>Kształtowanie u dzieci przynależności społecznej oraz postaw patriotycznych. Uczenie szacunku wobec innych osób. Budowanie i wzmacnianie więzi emocjonalnej dziecka z rodzicami i rodziną.</p>

Treści wychowawcze i profilaktyczne	Cele i zadania
6. Prawa dziecka	Uświadamianie dzieciom, do kogo mogą zwrócić się z prośbą o pomoc.

Realizację Programu Wychowawczo – Profilaktycznego wspomagają:

- Klasowe programy wychowawcze.
- „SPÓJRZ INACZEJ” - program zajęć wychowawczo – profilaktycznych dla szkół podstawowych.
- BEZPIECZNA SZKOŁA: Procedury reagowania w przypadku wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych zagrożeń fizycznych w szkole.
- „MŁODE GŁOWY” - program zajęć wychowawczo – profilaktycznych dla szkół podstawowych.
- „APTECZKA PIERWSZEJ POMOCY EMOCJONALNEJ” - rekomendowany program zajęć z zakresu promocji zdrowia.
- BEZPIECZNA SZKOŁA Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów.
- Interwencja kryzysowa w szkole i placówce oświatowej: Procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach kryzysowych, współpraca z Policją i innymi instytucjami pozaszkolnymi oraz koncepcja dotycząca zakresu i zasad współdziałania jednostek organizacyjnych policji ze szkołami i placówkami oświatowymi na rzecz ograniczania zjawisk patologicznych – KMP Opole, 2009.

Rada Rodziców w porozumieniu z radą pedagogiczną uchwala program wychowawczo -profilaktyczny do 30 września każdego roku.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Zespołu Szkół Specjalnych w Opolu został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej w 12 września 2024 r.